

KMETOVALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohman.

Štev. 15.

V Ljubljani, 15. avgusta 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Jubilejna kmetijska razstava. — Pripravimo se na setev ozimine! — Setev zelene ajde, prosa in rdeče detelje. — Košnja v suši ne velja. — Samo divje korenje. — Odpomoč proti pomanjkanju krme. — Določanje tolščobe v mleku po Hoybergovem načinu. — Jubilejna kmetijska razstava. — Napake našega hmelja. — Vrednost dobrega stranišča. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Jubilejna kmetijska razstava.

Danes, ko se praznujejo različne obletnice, je vredno, da se spominja naša družba tudi svoje 160 letnice, odkar je bila ustanovljena. Ogromno je namreč delo, ki ga je družba izvršila v tej dolgi dobi za povzdigo slovenskega kmetijstva. Treba je le primerjati tedanje razmere od l. 1767. naprej, da se prepričamo, kako je v tem času naše kmetijstvo napredovalo in koliko uspeha je dosegla naša družba s svojim plodovitim delovanjem. To se posebno očitno kaže od l. 1884. dalje, ko je stopila družba s svojim „Kmetovalcem“ na plan in ko je postala ta naša gospodarska organizacija splošno pristopna vsem kmetovalcem. Kmetijstvo se je v tem času z novejšimi gospodarskimi pripomočki in poukom tako izpopolnilo in prenovilo, da imenujem to dobo prav lahko dobo kmetijskega preporeda.

Spričo uspešnega napredka, ki ga je pospeševala in dosegla Kmetijska družba s svojim delovanjem, je hotela družba že l. 1892. obhajati svojo 125-letnico, kar se pa takrat ni dalo izvesti. Pozneje je bila v načrtu 150 letnica, pa tudi ta je morala izostati, ker jo je vojna onemogočila. Tako se je prenesla ta spominska slavnost na 160 letnico, ki jo praznujemo letos namesto lanskega leta, ker so jo lani preprečile skupščinske volitve. To obhajanje stošestdesetletnice se ima povečati z jubilejno kmetijsko razstavo, ki naj pokaže, kako daleč smo prišli z napredkom našega kmetijstva in česa nam je treba, da se dvignemo še višje.

Naša dolžnost je, da se udeležimo te družbene spominske proslave in da se udeležimo jubilejne kmetijske razstave, ki ima obsegati vse panoge našega gospodarstva. Kdor more kaj uspešnega in spodbudnega razstaviti, naj to stori in naj se udeleži razstave s svojimi pridelki in prirejkami. Naša naloga je, da pokažemo v spodbudo drugim, kaj smo dobrega dosegli. Vsi drugi naj pa razstavo obiščejo, da se na razstavljenih predmetih vneajo za nadaljnji napredek. Prav take razstave domačih uspehov imajo največjo vrednost za povzdigo našega kmetijstva in so prava šola za praktične kmetovalce.

Zato vabimo naše gospodarje, člane in podružnice od vsepovsod, da se udeležijo družbene proslave in da obiščejo jubilejno razstavo, saj je njim na dobro namenjena. Naj si jo ogledajo v času od 1. do 10. septembra vsi brez izjeme!

R.

Pripravimo se na setev ozimine!

Letošnja žetev nam je prinesla z malimi izjemami prav lepe in zadovoljive donose. Seveda je ponekod suša stisnila pridelke, vendar smo v splošnem lahko zadovoljni. Mlatev je tu. Prihajamo torej v čas, ko moramo skrbeti za dobro seme in se pripraviti na jesensko setev.

Razvoj rastline je odvisen od različnih pogojev, ki imajo odločujoč vpliv na končni uspeh. Izmed številnih pogojev, ki prihajajo v poštev, zavzema **izbira semena zelo važno mesto**. Odnedkaj se je to upoštevalo in upoštevati moramo to tudi dandanes.

Od dobrega semena zahtevamo, da je **dobro razvito, enakomerne debelosti**, bolj svetle barve, **težko in kleno, tenkolupinasto, dobro kaljivo** ter brez vsakega zoprnega duha ali okusa. Nadalje zahtevamo, da dotično seme razmeroma **zgodaj zori**, da je vztrajno proti zimski pozebi in **poletni suši**, da **ne poleže**, sploh, da je čim bolj prilagojeno talnim ali podnebnim razmeram.

Čim debelejšje in težje je seme, ki smo ga določili za setev, tem večji je kal v njem in tem večji pridelek lahko pričakujemo. Seme z močno razvitim kalom se dobro in čvrsto ukorenini ter je v vsakem oziru bolj odporno kakor drobno seme. Klice iz dobrega semena se veliko bolje zoperstavljajo živalskim in rastlinskim škodljivcem in boleznim, pa tudi običajnim vremenskim nezgodam. To so stvari in vedno ponavljajoči razlogi, zakaj zahtevamo za setev vsekdar le najdebelejše seme.

Seme naj bo čisto, torej prosto prahu, plevela ter drugih rastlinskih in živalskih škodljivcev. Posebno letos moramo paziti na to, ko je ponekod skoraj tretjina drugih primesi (ljudke, grašice itd.). Zlasti ljudka je trdovraten plevel, ki na dotični njivi ohrani svojo **kaljivost** tudi po **več let zaporedoma, tudi do 10 let**. Na ta način si lahko razlagamo uganjko, da se prikaže ta plevel kar naenkrat na njivi navzlic skrbno odbranega semena.

Vse seme moramo torej prečistiti ali z roko ali pa s trijerjem, da izločimo tako najopasnejši plevel iz njega. Pravzaprav bi se moralo semensko žito v naših malokmečkih razmerah s cepi omlatiti ali otepsti preko soda ali hloda. Tako odleti najbolj zrelo in debelo zrnje daleč v stran ter se zbira samoodsebe v kup. Če potem tako pripravljeno seme

dobro prečistimo in na zračnem prostoru dobro presušimo, smo storili dobro in koristno delo.

Večkrat se zgodi, da začno rastline vkljub pazljivi izbiri semena zaostajati in to leto za letom vedno bolj. V takem primeru se je žito izmenilo ali je degeneriralo. Ko to opazimo, moramo seme premeniti in od drugod nabaviti. Za pravilo imejmo, da moramo vsaj **vsakih štiri do šest let seme za setev premenjati**. Staro pravilo je, da si nabavljamo semensko žito iz višjih mrzlejših leg, ki imajo slabše zemeljske in podnebne razmere. Tako seme, ki je zrastle v takih „trdih“ razmerah, prinesejo potem v boljše okoliščine, daje veliko večje in bolj stalne pridelke.

Meseca septembra se bo vršila v Ljubljani **ju-bilejna kmetijska razstava Kmetijske družbe za Slovenijo**. Nudilo se bo mnogo prilike, da se bodo kmetovalci lahko ogledali najrazličnejše sorte raz-nih žit, ki jih zmore Slovenija. Pri tej priliki bodo razstavljeni tudi najboljši čistilniki ali trijerji in vse, kar je s tem v zvezi. Nudilo se bo torej dovolj priložnosti našim kmetovalcem, da si bodo ogledali, kar je najnovejšega na tem polju. **Kafo!**

Setev zelene ajde, prosa in rdeče detelje.

Letos bo velika stiska za krmo. Zato je v zadnjem trenutku storiti vse, da se izognemo velikemu pomanjkanju. Za pozno jesensko klajo je sejati poleg zelene koruze tudi mešanico zelene ajde in prosa, med katero kaže sejati tudi rdečo deteljo, da imamo tudi za zgodnjo pomlad pripravno zeleno košnjo. Mešanico ajde in prosa je pa kositi, kakor hitro stopi ajda v cvetje. Zelena ajda in proso daje goveji živini prav prikladno krmo jeseni, kar je letos toliko potrebnejše, ker bo manjkalo tudi jesenske paše in druge krme.

Košnja v suši ne velja.

Letošnjo otavo nam je vzela suša, tako da ni več pričakovati kaj prirastka. Napačno bi pa bilo, ako bi hoteli v tej suši kositi. Zgodilo bi se, da bi nam suša do tal pokončala vso rušo, tako da bi se nam rastline s svojimi koreninami vred posušile. Dokler nam dež ne namoči zemlje in dokler nam napol suha trava ne oživi, toliko časa moramo počakati s košnjo, sicer si pokvarimo vso rušo. Letos bo šlo itak mnogo trave po zlu, tako da jo bomo morali podsejati v prihodnji pomladi.

Samo divje korenje.

Naši travniki so porastli z divjim korenjem. Toliko je tega ničvrednega plevela sedaj v otavi, da so kar pobeljeni. Ta plevel se širi po otavi od leta do leta, zato ker ne ganemo s prstom, da bi ga zajezili. Namesto, da bi med travo rastla ena in druga detelja, se šopiri divje korenje in dela škodo po vsem površju. Ta plevel bi morali zatirati stem, da obžanjemo o pravem času njegovo kobilje, preden začne zoreti, torej o pričetku cvetenja. To delo bi morali leto za letom ponoviti, dokler ga ne zatremo

in spravimo v prave meje. Ta način zatiranja se da toliko lažje izvesti, ker je divje korenje enoletna semenska rastlina, ki se razmnožuje le s svojim semenom.

Odpomoč proti pomanjkanju krme.

Izredna suša je skrčila zaloge krme tako, da je resno ogrožen obstoj naše živinoreje. Mnogi kmetovalci nameravajo odprodati živino in se tako izogniti neprilikam, kajti vsak gospodar ve že sedaj, koliko krme bo letos približno potreboval za prehrano. Lahko je živino odprodati. Ali kaj bo prihodnje leto? Denar se bo porabil, hlevi bodo napol prazni, za njive ne bo dovolj gnoja itd. itd. Treba je resnega preudarka. Misliti je na odpomoč, ki je še vedno dana. Meseca avgusta je še vedno čas, da spopolnimo svoje zaloge na krmi. Pokositi dajmo po gozdovih travo, oklestiti grmovje in drevje in napraviti vej-nike ali frodel, predvsem iz lipovja, gabrovja, jese-novja in hrastovja. Tudi plevel na njivah lahko uporabimo za krmo.

V shrambah naj se čimbolj štedi s krmo. Živina naj se goni kolikor mogoče dolgo na pašo v pozno jesen. Glavno skrb pa obračajmo na to, da bomo sejali takoj, ko pade izdaten dež, rastline za pride-lovanje **jesenske krme** in zelene krme spomladi. Skuša naj se insilirati (okisati) krmo v čim večjem obsegu, in sicer tako, kakor je bilo v „Kme-tovalcu“ že večkrat opisano. Predvsem je sejati sedaj čim več repe za krmo. Repa dolgo rase, notri do zime, in da prav obile pridelke. Dalje naj se seje zelena korusa, potem bela gorčica ali ženof, ki se razvije že v šestih tednih po setvi ter da prav lepo košnjo. Njivo naj se dobro pripravi in pognoji kakor za repo.

Največjo pozornost moramo posvetiti tudi pri-delovanju zelene krme za spomlad. Za pridelovanje zgodnje zelene krme je najbolje sejati inkarnatko in zimsko grašico z ržjo; zlasti prva naj se seje v večji meri. Takoj, ko bo padel izdaten dež, naj se zemlja pripravi za to setev; inkarnatko lahko sejemo do pričetka septembra. Inkarnatka uspeva v vsaki zem-lji, samo da je dobro obdelana. Zelo ji prija, če ji po-gnojimo s hlevskim gnojem in pred setvijo še z umetnimi gnojili, kakor ajdi, in sicer vzamemo 300 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli na 1 ha. Tudi zimsko grašico z ržjo da prav dobro in zgodnjo krmo. V mrzlejših krajih, kjer inkarnatka pozebe, je ta rastlina še bolj priporočljiva. Približno potrebujemo 120 kg rži in 45 kg grašice na ha.

Podali smo stem nekaj nasvetov in upamo, da, če nam Bog da dež, bodo naši gospodarji to izvajali na ta ali oni način.

Fr. Kafo!

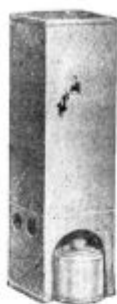
Določanje tolščobe v mleku po Hoybergovem načinu.

Danski profesor Hoyberg je izumil nov način določanja tolščobe v mleku, ki ima gotove prednosti pred opim po dr. Gerberju. Določa se s posebnimi pripravami na sledeč način:

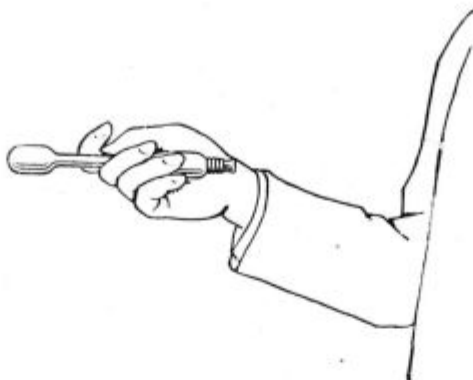
V tolščemer za mleko (pod. 35.) se s posebnimi pipetami nalije 9.7 cm³ mleka in 6.5 cm³ Hoybergove

Pod. 35.
Tolščemer
za mleko.

Pod. 36.
Vodena kopelj.

Pod. 37. Kako je tolščemer pravilno
držati pri tresenju.

Pod. 38. Tresalno stojalo.

tekočine. Tekočina je alkalična zmes amyl-alkohola, ki nima slabega duha in ni strupena.

Tolščemer se postavi za eno minuto v vodeno kopelj 50° C (pod. 36.) potem, ko smo ga prej zamašili z gumijevim zamaškom in dobro pretresli (pod. 37.). Nato ga postavimo zopet v kopelj za eno minuto in stresmo, kar trikrat ponavljamo. Slednjič ga pustimo v vodi 5 minut. Za večje število tolščemerov uporabljamo posebno tresalno stojalo (podoba 38.). Čitanje odstotkov tolščobe nam olajša velika, razločna lestvica na tolščemeru (pod. 39.).

Pod. 39.
Lestvica na
tolščemeru.

Pod. 40.
Tolščemer za
smetano.

Na podoben način se določa tudi tolščoba v smetani, za kar je potreben poseben tolščemer za smetano (pod. 40.).

Hoybergov aparat je zelo pripraven, ker ni potrebno centrifuge in ni nobene nevarnosti zaradi strupene tekočine kakor pri metodi s pomočjo žveplene kisline po dr. Gerberju. Prirejen je v raznih velikostih za večje in manjše mlekarne, gospodarstva, bolnice, za mlekarske inštruktorje, veterinarje itd. Tak priročen aparat z enim tolščemerom, dvema pipetama, termometrom in s steklenico tekočine stane skupaj okoli 200 Din. Naroči se ga lahko pri Kmetijski družbi v Ljubljani. J.

Jubilejna kmetijska razstava od 1. do 10. septembra 1928.

Vrtnarska razstava bo priključena letošnji jesenski prireditvi Ljubljanskega velesejma od 1. do 10. septembra. Ima svojo posebno vrednost in pomen. V Sloveniji, obmejni pokrajini naše domovine, je tekla zibelka našemu domačemu vrtnarstvu, posebno pa trgovskemu. V Slovenijo so še danes uprti pogledi vrtnarstva iz vseh delov naše domovine. Tudi letos bodo najnaprednejši ljubljanski vrtnarji, pionirji v svoji stroki, dali novih pobud tovarišem, tako v estetskem oziru, kakortudi glede še intenzivnejše izrabe cvetja.

Mlekarska industrija na Jubilejni kmetijski razstavi „Ljubljana v jeseni“ od 1. do 10. septembra 1928. Tudi ta panoga nastopi letos s svojimi izdelki, sirom, maslom in drugimi mlečnimi izdelki. To je njen tretji nastop za širšo javnost po petdesetih letih, odkar jo je v Bohinju in stem v Sloveniji vpeljal Švicar Hitz. — Mlekarska razstava tvori oddelek zase in bo urejena tudi popolna mlekarja. Razstavljen sir in maslo bo tudi ocenjeno in premirano po

kvaliteti z zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnamami. Poleg prodaje en gros se bo prodajalo tudi v malih količinah, da se obiskovalcem razstave nudi prilika poskusiti mlečne izdelke naših mlekar in sirarn. — Nad vse zanimiva razstava bo gotovo v splošno zadovoljstvo vseh obiskovalcev.

Vinska razstava v Ljubljani v jeseni od 1. do 10. septembra. — Na številna vprašanja sporočamo javnosti, da se tudi na letošnji pokrajinski razstavi vrši razstava izbranih buteljskih vin. Za poznavalce vina lepa prilika, da pokusijo res dobro, zlahotno vinsko kapljico.

Kmetijska industrija na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 10. septembra bo letos prvič zastopana v strokovno poučnem oddelku kmetijske razstave. Predvsem je omeniti našo domačo mlinarsko, pivovarsko, oljarsko in žganjarsko kmetijsko industrijo. Posamezne stvari se bodo prikazovale v slikah, diagramih, modelih, preparatih itd. Tako bo n. pr. žganjarska industrija za našega človeka po-

sebnosti, ker mu bo pokazala kaj vse more vnovčiti, medtem ko je sedaj razne gozdne in travniške sadeže, za katerih gojenje nihče posebej ne skrbi, puščal v nemar. Ostale panoge mu pa nudijo vpogled v podelanje kmetijskih pridelkov v industrijske izdelke.

Razstava zelenjave in cvetlic. V okvirju letošnje jubilejne kmetijske razstave Kmetijske družbe, ki se bo vršila od 1. do 10. septembra t. l. bo zavzemala zelenjadna in cvetlična razstava zelo zanimivo in obenem poučno mesto. To razstavo bo aranžiral poseben odsek. Na podlagi osnutka tega odseka bo vrtnarska razstava obstojala iz treh delov. Prvi bo poučni oddelek, ki bo vseboval razne vrste zelenjave, ki so pri nas že udomačene, in sicer z imeni najboljših vrst. Dalje vso ono zelenjavo, ki se pri nas šele uvaja. Razstavljeno blago bo nameščeno na nizkih mizah v skupinah, tako da bo lahko vsakdo od blizu videl razlike in obliko posameznih vrst. Številne slike na stenah o različni zelenjavi, razni načrti vrtov, lepe slike o zelenjadnih škodljivcih, fotografije itd. bodo nudile dokaj poučnega za vse vrtnarje. Zelenjadna razstava bo trajala samo pet dni, in sicer od 1. do 5. septembra. V drugem delu bo razstavljena zelenjava, ki prihaja pri nas v poštev za izvoz in ki se prideluje v večji meri, t. j. zelje, fižol, solata itd. Tretji del bo kmečki vrt. Ta vrt bo napravljen na prostem, in sicer v velikosti kakor je najbolj prikladen za naše kmečke razmere. Pokazati se hoče na tem vrtu zelenjavo in cvetlice, ki se goje pri nas na kmetih in ki se priporoča nanovo uvesti. Gotovo bo ta del razstave zelo mikaven ter bo nudil lepo priložnost našim kmečkim vrtnarjem, kjer se bodo lahko kaj naučili. Pokazalo se bo, da se da tudi v malem z malimi sredstvi na omejenem prostoru napraviti prav lepe in obenem dobičkanosne vrtove. — Zase bodo razstavljene tudi cvetlice. Cvetlična razstava se bo vršila od 7. do 10. septembra. Vsebovala bo vse one vrtnice cvetlice, ki prihajajo za okras in pa tudi za prodajo v poštev. Predvsem številne vrste dalij, potem vrtnice, cvetlice trajnice itd. Vse razstavljeno bo označeno z imeni. Pripomniti moramo, da posedujemo ravno v Sloveniji veliko število raznih prekrasnih cvetlic, ki se pa skrivajo po zasebnih vrtovih. Skušali bomo vse to spraviti na razstavo, da se pokaže, kako zamorejo tudi manj imoviti sloji lepo urediti svoje vrtove.

Posetniki jubilejne kmetijske razstave v Ljubljani od 1. do 10. septembra imajo, če so v posesti sejske legitimacije za 30 Din (če so udje Kmetijske družbe za 15 Din), pravico do polovične voznine v obe smeri. Pri odhodu dajo na domači postaji žigosati legitimacijo in kupijo celo vozno karto. S to se potem brezplačno vozijo nazaj. Zato se karte ne sme oddati vratarjem na ljubljanskih kolodvorih. Ob vходу na veleselju se vsakemu potrdi, da je v resnici obiskal prireditel. Če v Vašem krogu legitimacij ne bi bilo dobiti, jih zahtevajte naravnost od urada veleselja v Ljubljani.

Propagandne znamke je v zelo lični opremi izdala Uprava Ljubljanskega veleselja za svojo letošnjo prireditev „Ljubljana v jeseni“ od 1. do 10. septembra. Tvrde so naprošene, da pri tej propagandi sodelujejo in zahtevajo zaklopne znamke z navadno dopisnico od Veleselja v Ljubljani.

Razstava konj, goveje živine in perutnine.

priredi Kmetijska družba za Slovenijo v zvezi s svojo Jubilejno razstavo v Ljubljani.

I. Razstava konj,

ki bo v nedeljo, 2. septembra 1928., velja za toplo in mrzlokrvne živali. V razstavo se pripuščajo: 1. žrebci plemenjaki; 2. kobile z žrebeti in zaskočene kobile in 3. dve- do triletna žrebice.

Konji morajo biti na razstavi do 8. zjutraj.

II. Razstava goveje živine,

ki bo v nedeljo 9. septembra 1928., velja za živali vseh tistih pasem, ki se gojijo v Sloveniji. V razstavo se pripuščajo: 1. biki; 2. krave, same ali pa s svojim potomstvom.

Vsa živina mora biti do osmih zjutraj na razstavišču in na svojem prostoru.

Govejo živino je prigrasiti najkasneje do 25. t. m. Kmetijski družbi v Ljubljani.

III. Perutninarska razstava

bo od 1.—10. septembra 1928.

Razstaviti je od vsakega plemena po enega petelina in dve kokoši. Na perutninarsko razstavo se bodo prepustile tudi gosí, race, purani in golobi.

Priglasila za to razstavo je vposlati najkasneje do 20. avgusta.

Dobro ocenjene živali bodo odlikovane z denarnimi premijami, z zlatimi, s srebrnimi in z bronastimi kolajnami ter s častnimi in družbenimi diplomami.

Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani.

Napake našega hmelja:

Povpraševal sem odjemalce našega hmelja tako trgovce, kot pivovarjarje, doma in v inozemstvu, kaj najpogosteje kvari našemu blagu ugled in kvaliteto. Dobil sem povsod isti odgovor: Sušen je na previsoki toploti in ima vsled tega pokvarjen lupulin rjavorumen barve! Vsled enostranskega pregnojenja s čilskim solitrom je blago grobo in postaja od leta do leta bolj rumeno. Ravno zelena barva je pa poglavitna lastnost, ki daje vašemu goldingu njegov sloves!

Ker je zaenkrat glede gnojenja po toči zvoniti prepozno, se pomenimo o tem pozneje. Sedaj gre za tem, da skušamo z dobro voljo odpraviti prvo pomanjkljivost.

Napake pri sušenju.

Kako pa suši večina naših hmeljarjev? Dokler smo sušili na preprostih lesah po hišah, je bil pridelek zadovoljiv, ker je bila toplota pri sušenju stalno okrog 40° C. Ko so se pa vpeljale moderne sušilnice, imamo vedno več presušenega blaga. Vsak je širil svoja hmeljišča, dočim je ostala površina sušilnice ista. Ker suši še vsak par sosedom, ki nimajo sušilnic, so postale vse sušilnice premajhne. Na kvadratnem metru moderne sušilnice moremo namreč pravilno posušiti pri najugodnejšem vremenu v 24 urah največ 50 mernikov (škafov) svežega hmelja ter moramo paziti, da toplota pod najnižjo leso nikdar ne prekorači 45° C.

Naši hmeljarji pa večinoma ne gledajo na te predpise, češ, čemu bo meni toplomer; sem sušil dosedaj in dobro prodajal brez njega, bom še poslej. Nasuje dvakrat prenadabelo hmelja, potem pa kuri z vso silo, tako da doseže toplota v sušilnici 70° C. da tako lahko vsake pol ure spraznuje lese, da se mu sveži hmelj ne kopiči. Pri taki vročini se hmelj praži, ne pa suši, ter utрпи hmeljska moka (lupulin) silno škodo, ker izpuhtijo hlapna eterična olja in se kvarijo lahko razkrojljive smole. Poleg tega tak presušeni hmelj nikdar več toliko ne odvolgne, da bi se pri pobasanju ne drobil. Pa si hud hmeljar, če ti zavrže kupec tvoje zdrobljeno blago, češ: „Črepin! ne kupujem!“

Za pametnega hmeljarja bodi pravilo: Ne pusti več obirati, kot moreš pravilno posušiti! Vsa starokopitnost mora proč, ker je tu najmanj na mestu! Toplomer je kralj sušilnice, kot je manometer (tlakomer) kralj parnega stroja. Toplomer te pouči, kako boš kuril, da ne boš svojega, s trudom pridelanega blaga pri sušenju pokvaril. Edino na podlagi toplomera boš lahko držal v sušilnici pravo, enakomerno toploto. Vsaka tvornica, ki izdeluje hmeljske sušilnice, bi morala poleg drugih priprav obesiti v vsako sušilnico predvsem toplomer, ker, če bo hmeljarja toplomer vedno opominjal, vem, da se bo boljše. Sušilnica brez toplomera, je ladja brez kompasa, slepec brez vodnika!

Na vsakem toplomeru imamo dvojno razdelbo: po Celziju (C) in po Reamurju (R). Poznam starega izobraženega hmeljarja, ki sicer ve, da naj toplota v sušilnici ne presega 45° , žalibog se pa drži on Reamurja. 45° R pa znači že 56° C, ki že močno pokvari kakovost. Kakor hitro preseže toplota pod spodnjo lesno 45° C, zapri kurjavo in odpri postranska okenca, dokler toplota ne pade pod 40° C. Najvišja dopustna toplota v sušilnici je 45° C, stalna toplota pa naj se suče okrog 40° C!

Ko je hmelj ene lese suh (po dobrih treh urah), natančno poglej hmeljsko moko. Pravilno suh hmelj ima moko svetlorumene barve kot limona (ne pa zlatorumene, kot pišejo celo neke strokovne knjige). Če pa je vkljub vsej pazljivosti kaka lesa hmelja preveč suha, tako da je hmeljska moka temnejša, ga ne mešaj med drugo dobro blago. Daj ga na stran! Stem varuješ ugled sebi in vsemu okolišu. Če najde pivovarnar take presušene storže v vzorcu, bo odklonil nakup, trgovec se te bo pa zapomnil, da nisi poštenjak. S par kilogrami presušenega blaga si skvariš celo partijo!

Ko hmelj v skladišču v par dneh odvolgne, preberi ga! Rdeče storže, kravice in vejice odstrani, ker vse to silno bode kupca v oči. V par urah si stem gotov ter si tako znatno zboljšaš svoje blago. Kakor ne spada glota med žito, tako ne spadajo take stvari med dober, kvalitetni hmelj. Lansko leto sem imel priliko marsikje videti, da je bil prebran hmelj za polovico dražji od neprebranega. Tistih par kg, ki ti tako odpadejo pri stotu, ne igrajo pri tem nikake vloge. Nekaj pa itak še dobiš za ta izmeček. Poštenost pri blagu bodi ponos slovenskih hmeljarjev!

V teh hudih časih neizprosne konkurenčne boja med češkimi, nemškimi in našimi hmeljarji bo vzdržal le tisti, ki bo nudil odjemalcem pošteno, dobro blago. Dvignimo tako ugled našemu zelenemu goldingu, ki smo ga v letih dobrin cen nepremišljeno zapravljali in pokažimo svetu, kaj zmore umni slovenski hmeljar!

— K —

Vrednost dobrega stranišča.

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Pred kakimi 40—50 leti so naši predniki-kmetovalci obračali malo pozornosti na svoja stranišča. Pri mnogih kmetijskih domovih stranišča sploh ni bilo. In redke kmetije so bile one, ki so imele v takratni dobi vsaj nekoliko urejeno stranišče. Navadno so bila stranišča silno zanemarjena in v takem stanju, da se je človek naravnost bal iti v to

kalupo. So bili slučajni, da se je nahajalo to napol podrto stranišče do 50 in več metrov proč od hiše. Kjer pa stranišča sploh ni bilo, tam so preprosti prebivalci hiše opravljali svojo potrebo na gnojišču, v koruzi ali v kakem izpraznjenem hlevu. Da je to nedostojno in za deco pohujšljivo, si lahko vsakdo predstavlja.

A še dandanes najdemo kmetske hiše in viničarije, ki imajo prav nerodno postavljena stranišča; njih največja napaka je, da so navadno **odprta**, razentega od hišnega praga preoddaljena in pretesna. Neprijetno je zlasti v grdem vremenu, v temni noči in zimskem mrazu hoditi v tako stranišče. Nerodno, pravim, zdravemu človeku, silno neprijetno in nevarno pa deci, bolnikom ter slabotnim in polslepim starim ljudem. Imeti pri hiši stare, slabotne ljudi in oddaljeno ter napol podrto stranišče, je **skrajna brezobzirnost!**

V odprta, prosto stoječa stranišča pa tudi prihajajo svinje in kokoši, razrijejo odpadke ter na ta način zmanjšajo neprecenljivo vrednost straniščnega gnoja. Te živali raznosijo na nogah in rilcih mnogo tega gnoja ter onesnažijo z njim dvorišče in trato okoli hiše, kjer se radi igrajo in valjajo otroci ali pa polegajo ob nedeljskih popoldnevih od dela utrujeni družinski člani v hladni senci. Ne pozabim še omeniti primera, da je v hiši lahko človek, ki ima trakuljo; odprta stranišča nudi svinjam najlepšo priliko, da postanejo ikrave.

Še dandanes najdemo tupatam kmetije, zlasti pa viničarje, kjer stranišča sploh ni. Neverjetno se bo to zdelo, toda je resnica. Vsled tega so me moja opazovanja širom naše domovine napotila, da pišem ta članek. Ljudje imamo splošno to slabost, da se sicer zavedamo, kako naj bi to ali ono izboljšali v svojo lastno korist, da pa odlašamo in cincamo tako dolgo, dokler nam kdo ne da sunka in nam ne pokaže naše slabosti, ki je dostikrat gola nemarnost. Potem se šele zganemo.

Predvsem mora imeti vsako stranišče svojo straniščno jamo. Le-ta bodi narejena iz močnega betona in pokrita neprodušno z betonskim pokrovom. Kako velika naj bo jama, to se ravna po številu družine, bolje pa je narediti nekoliko večjo nego premajhno. Določiti se mora za stranišče tak prostor, da prideš izlahka v temni noči brez luči, v deževnem vremenu, ali pozimi v snežnem metežu brez vseh ovir na stranišče. Razlogi za to so sledeči: 1. Če je primerna pot do stranišča, nimaš z otroci nobenih nepravil, sami se bodo navadili tja hoditi. 2. Istotak dohod velja za starčke, ki ne bodo v nevarnosti, da bi se prehladili ali pa da bi se ponesrečili. 3. Danes bo tudi tebe, ki si zdrav in trden, veselilo, ako prideš udobno, brez vsakega spodtikanja in pripogibanja tja.

Skrajni čas je, da pri naših domovih izginejo nerodna in slaba stranišča! Moj namen ni, da bi predpisoval, kakšno bodi stranišče, nujno pa nasvetujem, da bodi straniščna jama betonirana in dobro zaprta z betonskim pokrovom, ki ga pri izpraznjevanju greznice brez težave dvigneš. Samo v taki jami (greznici) se ohranijo odpadki kot izvrstno gnojilo. Ako pa so odpadki tedne in mesece na odprtem prostoru, izpostavljeni solncu in vetru, razentega pa jih mešajo svinje in kure, tedaj ne moreš imeti, dragi kmetovalec, od takega gnojila mnogo koristi. Večkrat sem že slišal takega kmeto-

valca tožiti: „Vozil sem straniščni gnoj na travnik, ali na njivo, pa to je malo zaleгло.“ Razumljivo, da je malo pomagalo, ker so najboljše snovi v obliki amoniaka izpuhtele v zrak, ostalo pa ti je samo blato. Imel si delo, koristi pa malo!

Ves drugačen pa je učinek človeških iztrebkov, ako z njimi pravilno ravnaš. To mi je pokazala lastna dolgoletna izkušnja. Ker je človeška hrana mnogo boljša od živinske klaje in piče, zato morajo človeški odpadki vsebovati mnogo več in boljših redilnih snovi za rastline nego hlevski gnoj. Pametni kmetovalec uporablja straniščni gnoj tam, kjer z drugimi gnojili ne doseže popolnega uspeha. Pomniti pa je, da je vrtove oziroma travnike gnojiti s straniščnim gnojem pozno v jeseni, najbolje tik pred snegom, sicer je pa ta gnoj čimprej podkopati, na njivi pa podorati. Priporoča se, gnojiti tudi na sneg. Ne kaže pa gnojiti s straniščnim gnojem poleti in ob suši, kjer je zelo močan in bi travo in druge rastline požgal.

Moj namen je bil opozoriti svoje tovariše-kmetovalce in kmetske občine na nedostatke naših stranišč pri kmetskih domovih ter na visoko vrednost straniščnega gnoja. Vem, da bi bil vse to kdo drugi v našem „Kmetovalcu“ lahko storil že poprej in morda bolje nego jaz, toda enako kakor Kristof Kolumb, ki je postavil jajce pokoncu, rečem tudi jaz vsem onim, ki so do danes opustili: „Zakaj pa niste pisali?“ Vsled tega smatrajte, kmetovalci, moj spis kot upravičen, saj imam pred očmi le vašo splošno korist! Veselilo pa me bo, ko bom videl, da se bo napravi dobrih stranišč na kmetih in vrednosti straniščnega gnoja posvečala večja pažnja kakor dosihdob.

V Vičancih, 6. maja 1928.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Št. Vid pri Ptujju je zborovala 28. maja t. l. Od 40 udov je bilo 20 navzočih. Računski zaključek izkazuje 6349 Din dohodkov in 6546 Din stroškov. Delegatom je bil izvoljen A. Vinko. Pri slučajnostih so se pogovorile zadeve glede gnojničnih jam, travniških bran in sejalnega stroja.

Kmetijska podružnica v Mokronogu je zborovala 28. maja t. l. Od 342 udov so bili 103 navzoči. Načelnik je v svojem poročilu navajal, da pričakuje še vedno rešitev predloženih prošelj in da je za rešitev vse potrebno ukrenil. Iz računskega zaključka je povzeti, da znaša podružnično premoženje 65.364 Din, za 432 Din več kakor v preteklem letu. Pri volitvah v odbor je bil stari odbor ponovno izvoljen z načelnikom Fr. Zupančičem. Za delegate so bili izvoljeni: Zupančič Fr., Piškur Fr., Prah Andr., Frelj Fr., Kolenc Al., Deu Iv., Majcen Fr., Okorn Karel in Brcar Svrtbert. Pri slučajnostih se je sklenilo prositi za podpore, potrebne za nakup plemenjakov montažne pasme, za dobavo živinske soli po znižani ceni, za nakup modre galice in strojev po znižani ceni.

Kmetijska podružnica Novo mesto je zborovala 3. junija t. l. Od 260 udov je bilo 66 navzočih. Načelnik je poročal o delovanju in blagovnem prometu, ki je znašal 17 vagonov blaga, o podružnični trtnici in drevesnici. Računski zaključek 905.061 denarnega prometa in čez 60.000 Din premoženja. V odbor so bili izvoljeni: A. Globevnik načelnikom, za odbornike pa Fr. Malasek, Fr. Mervar, Jos. Zirc ml., ing. Ant. Podgornik, Fr. Kastelic, Jan. Žefran, Fr. Dular. Za delegate so bili izvoljeni: A. Klinec, Jos. Kulovec, Ant. Avsec, Fr. Kastelic, Fr. Malasek in Fr. Dular. Pri slučajnostih se je opozorilo na

ogled kmetijskega filma in na jubilejno kmetijsko razstavo, ki se bo vršila od 1. do 10. septembra v Ljubljani.

GOSPODARSKE STVARI.

Zagrebski velesejm in razstava živine. Zagrebski velesejem se vrši od 28. avgusta do 3. septembra. V tem času se priredi od 1. do 3. septembra tudi **razstava živine**, in sicer goveje živine, konj, prasičev, ovac in koz, pa tudi perutnine, kuncev in čebel. Posetnikom velesejma se izdajajo legitimacije, ki upravičujejo do polovične voznine. Legitimacije se dobe pri „Putniku“.

Oddaja sadnega drevja. Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejema od posestnikov in ustanov iz Ljubljanske oblasti naročila za visokodebelnate jablane (pisani kardinal, dolejska voščenska, parkerjev kosmač, štajerski mašanekar, baumanova reneta, kanadska reneta, ontario, renski bobovec, harbertova reneta, prinčevovo jabolko, carjevič, lipovka, viržinski orožnik, Dr. Starčević, rdeči kuzinot) od 1. do 30. septembra 1928. Oddaja sadnega drevja se bo izvršila v jeseni. Naročilo mora vsebovati število in ime vsake sadne sorte in točen naslov naročnika (ime, priimek, občina, hišna številka, pošta in želez. postaja.) — Sadjarji, ki so naročili sadno drevje lani ali pretečeno zimo in ga niso prejeli iz kateregakoli vzroka, pa ga še želijo, naj ponovijo svoja naročila.

Ogledi in premovanja goveje živine v mariborski oblasti. Oblastni odbor se je odločil prirediti goveja premovanja po sodnih okrajih. Letos pridejo na vrsto sledeči sodni okraji: 1. **Za marijadvorsk in pincgavsko pasmo** 4. septembra v Mariboru, za marijadvorsk pasmo 15. septembra pri Sv. Lenartu in 18. septembra v Šoštanju. — 2. **Za pomursko pasmo** 12. septembra v Šmarju in 13. septembra v Kozjem. — 3. **Za simodolsko pasmo** 6. septembra v Murski Soboti in 20. septembra v Čakovcu. — Kmetovalci se vabijo, da si razstavljeno živino v velikem številu ogledajo. Take prireditve so poučne in dajejo sliko o stanju živinoreje in pobudo za izboljšanje iste.

KMETIJSKE NOVICE.

Viničarski red v „Naših Goricah“. Izšla je 8. številka „Naših Goric“ za avgust 1928. in je prinesla avtentično besedilo o viničarskem redu, kakor ga je mariborska oblastna skupščina sklenila dne 20. VII. 1928. Ker se za veleaktualno vprašanje viničarskega reda zanimajo vsi naši vinogradniki in vsi viničarji, osobito v Mariborski oblasti, priporočamo in pričakujemo, da si to uredbo priskrbe vsi zainteresirani s takojšnjim pristopom k Vinarskemu društvu v Mariboru, katerega glasilo so „Naše Gorice“; kajti posameznih števil te mesečnika se ne razpošilja, marveč le cel letnik — letošnji stane 30 Din, lanski samo 20 Din, položnice pa se dobe po pošti brezplačno pri upravnistvu „Naših Goric“, Maribor, vinarska šola. — Andrej Žmavc.

DRUŽBENE VESTI.

Smrtna kosa. † Mihael Knaflič, živinozdravnik v p. in učitelj na podkovski šoli v Ljubljani, je umrl po kratki bolezn dne 2. avgusta t. l. v 71. letu starosti. Pokojni je bil kot poznavalec konj in praktičen učitelj podkovstva odlični strokovnjak, katerega bo podkovska šola težko pogrešala in mu težko našla tako sposobnega in delovnega veščaka. Tudi v „Kmetovalcu“ se je včasih oglašil. Bodi odličnemu možu ohranjen časten spomin! — † Dekan Anton Koblar je umrl v Kranju v starosti 70 let. Pokojnik je bil zaslužen zgodovinar in

velik prijatelj kmetijstva. Ustanovil je lani tudi kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Kranju, ki jo vodijo šolske sestre.

KNJIŽEVNOST.

„Brezalkoholne sadne pijače“. Spisal Josip Priol, izdala „Brezalkoholna produkcija“ v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Cena broš. 10 Din, vez. 15 Din. — Knjižica obravnava na 86 straneh pripravljanje brezalkoholnih sokov v domačem gospodarstvu in v večjih obratih. Pisatelj se je posluževal najnovejših virov in je večinoma vse sam preizkusil, tako da ne razklada kake suhoparne teorije, temveč podaja praktična navodila v poljudno-znanstvenem besedilu. Veliko število slik vrednost tega dela še znatno poveča. Naj bi knjižica našla pot v sleherni dom naše domovine, da bomo vsi vedno bolj znali ceniti vrednost sadja in brezalkoholnih sadnih pijač. Naklada ni velika, zato se z naročilom požurite. Ako pošljete denar po položnici št. 14263 v naprej, dobite knjižico poštne prosto, sicer pa po povzetju.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Vabilo na društveno letno skupščino, ki se bo vršila v petek, dne 7. sept. t. l. v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani (polu enajstih dopoldne). — Dnevni red: 1. Otvoritev skupščine in čitanje zapisnikov o lanskem redni in marčni izredni skupščini; 2. poročilo predsedstva (predsednika, tajnika in blagajnika); 3. poročilo odseka za posmrtno pomoč; 4. poročilo preglednikov računov in glasovanje o razrešnici staremu odboru; 5. volitev novega odbora; 6. določitev kraja prihodnje skupščine in višine članarine za l. 1929; 7. koristi potujočih kmetijsko-gospodinskih tečajev in strokovna organizacija kmetijske žene, referat tov. gospodinj. učit. Premrou; 8. eventualni nadaljnji referati; 9. samostojni predlogi članov; 10. slučajnosti. — Tovariši, ki želijo imeti referate ali predložiti svoje predloge, naj to store glasom društvenih pravil najdalje do 24. t. m. Naslove referatov bomo objavili še naknadno v „Kmetovalcu“ z dne 31. avgusta. — Drugi dan 8. sept. se vrši družabno poučni zlet na Bohinjsko, toda le v tem primeru, da se že v naprej pismeno prijavi dovolj udeležencev. Oba oblastna odbora sta naprošena, da dovolita svojim uslužbencem v svrhu udeležbe na skupščini dvodnevni dopust. Tovariši v privatni službi naj se poslužijo polovične vožnje zaradi obiska jubilejne kmetijske razstave. Vabimo na polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Novi člani: Erna Mlakar, gospodinj. učit., Maribor. — Za odslovljene člane se je odbor zavzel na pristojnih oblastvih.

URADNE VESTI

ZAPISNIK SEJE

glavnega odbora Kmetijske družbe za Slov. dne 4. junija 1928.

Udeležili so se seje gg.: predsednik Sancin, podpredsednik Pipan ter odborniki: Ažman, Bajuk, Černe, Globevnik, Hočevnar, Hrastnik, Hribnik, Jan, Mencinger, Steblovnik, Supančič, Trček, Urek, Vrhnjak in družbeni ravnatelj inž. Lah.

Ljubljanskega velikega župana je zastopal oblastni kmetijski referent g. Trampuž.

Svojo odsotnost so opravičili odborniki: gg. Brenčič, Košar in Petovar ter oblastni kmet. referent mariborske oblasti inž. Zidanšek.

Ob ¼ 4. je g. predsednik otvoril sejo, pozdravil navzoče gg. odbornike in zastopnika velikega župana ljubljanske oblasti, predvsem pa novoizvoljene gospode odbornike, katere je prosil, da marljivo sodelujejo v odboru v proslah Kmetijske družbe in v korist našega kmetijstva.

1. Na to je družbeni ravnatelj prečital zapisnik seje direktorija od 14. maja t. l. in podal gg. odbornikom k posameznim točkam željena pojasnila. G. predsednik je obrazložil nekatere sklepe direktorija, nakar so se odobrili zapisnik seje kakortudi vsi sklepi direktorija.

2. Poročilo predsedništva. — G. predsednik je poročal o nekaterih tekočih zadevah. Na njegov predlog so se rešile nekatere podružnične prošnje.

3. Poročilo o blagovnem prometu. Od novega leta sem je družba oddala nad 200 vagonov umetnih gnojil. Poraba teh se izredno množi, posebno mnogo se je letos porabilo Tomasove žlindre in superfosfata. — Modre galice je bilo oddane 33 vagonov, od teh nad 22 vagonov, dogovorno z oblastnim odborom ljubljanske oblasti. Pojasnila so se tozadevna pogajanja in skupna razdelitev galice po znižani ceni.

4. Ravnatelj je prečital tajniško poročilo o delovanju Kmetijske družbe v prvih petih mesecih tega leta. To je obsegalo: Poročilo o kmetijskih predavanjih pri podružnicah, predavanja s kinopredstavami, nasveti za napravo gnojšč in gnojničnih jam, izvedbo gnojilnih poskusov, kakortudi poskusov s sredstvi zoper rastlinske škodljivce, sklicanje anket za rešitev mlekarke krize, vinarskih anket za določitev trtnih vrst, najetje zemljišča za družbeno drevesnico na Bokavcih, podajanje mnenj in vložitve prošenj in protestov na oblasti in korporacije, prošnje za podpore in dosežene podpore, akcijo za ustanovitev Zveze vseh kmetijskih družb in društev v državi in drugo.

K posameznim točkam je podal potrebna pojasnila. Pri obravnavi teh točk se je predvsem poudarjala želja, da bi prišlo do ustanovitve zveze vseh kmetijskih družb v državi, ki jo predlaga Srpsko Poljoprivredno Društvo. Samo taka zveza bi lahko uspešno branila interese kmetijstva pri vladi.

G. Mencinger je priporočal naj se v „Kmetovalcu“ opozori sirarske zadruge in proizvajalce sira sploh, naj ne nasedajo trgovcem, ki plačujejo sir po izredno nizkih cenah. Tozadevne podatke bo sam sestavil. — G. Trček je menil, da se taka vprašanja premalo obravnavajo v javnosti. Tako je bil tudi mlekarški kongres v Zagrebu premalo pripravljen. V Ljubljani se namerava v jeseni ustanoviti podružnico mlekarkega društva, ki je bilo ustanovljeno v Zagrebu.

G. Urek se je pritoževal čez letošnjo porazdelitev modre galice po oblastnem odboru po znižani ceni, kar se je izrabljalo v strankarske svrhe. Pri tem je tudi Kmetijska družba trpela na ugledu. G. predsednik je pojasnil način razdelitve te podpore in poudarjal, da Kmetijske družbe ne zadene v tem oziru nobena krivda.

G. Supanič je omenil, da ima oblastni odbor mariborske oblasti načrte gnojšč in gnojničnih jam, ki jih bo doposlal tudi družbi. Priporočal je, naj bi se ti načrti razmnožili ter razdelili po deželi.

Na to se je tajniško poročilo odobrilo.

6. Prečitanje in odobritev bilance. G. predsednik je prečital bilanco in pojasnil vsako postavko posebej. G. Trček je priporočal naj se v bodoče vsaka postavka posebej izkaže, da se vidi uspeh posameznih kupčijskih predmetov.

Na to je glavni odbor bilanco odobrilo.

7. Ravnatelj je poročal o stanju priprav za jubilejno kmetijsko razstavo. Za posamezne panoge so izvoljeni odseki, ki organizirajo njim določene oddelke. Manjkajo pa še sredstva, ki dosedaj niso dovoljena ne od oblastnega odbora ljubljanske oblasti in ne od kmetijskega ministrstva. — Ažman je nasvetoval, naj se družba obrne na prosvetne oddelke obeh oblasti s priporočilom, da naj šole po deželi priredijo šolske zlete na kmetijsko razstavo. Poročilo o pripravah se je odobrilo.

8. Raznoterosti. G. Globevnik je predložil prošnjo podružnice Novo mesto, da se njeno skladišče omete. Ker je proračun za to delo predrag, se odloži na poznejšo dobo. G. Hočevar je priporočal, naj se družba obrne na oblastni odbor s prošnjo, da se ustanovi osrednja zavarovalnica za govejo živino.

G. Ažman je prečital in obrazložil protest na ministrstvo, z zahtevo, naj oblastni odbor ljubljanski prevzame g. dr. Spiller-Muysa v oblastno službo. G. Jan je svaril naj se družba ne vmešava v posle oblastnega odbora. Po dolgi obravnavi je glavni odbor soglasno sklenil, naj družba vloži na oblastni odbor ljubljanski prošnjo, naj ta po možnosti sprejme tega uradnika v svojo službo, ker se je s svojim dosedanjim delovanjem pri agrarnih operacijah izkazal kot zelo večjega in delovnega vodjo tega urada.

G. Hrastnik je predlagal, naj se Kmetijska družba zaima za predpise lovskega zakona, da bodo kmetijski interesi zaščiteni. To bo pa seveda mogoče šele tedaj, ko se bo začelo obravnavati o novem lovskem zakonu.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik ob šestih popoldne zaključil odborovo sejo.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozorjalo se načelnistva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Frankolovo, v nedeljo, 2. septembra 1928, po jutranjem sv. opravi v „Društvenem domu“; Konjice, v nedeljo, 2. sep-

tembra 1928. ob polu devetih dopoldne v „Katoliškem domu“; Sv. Jurij ob Ščavnici, v nedeljo, 2. septembra 1928, takoj po rani službi božji v šoli pri Kapeli; Zavrče, v nedeljo, 9. septembra 1928. ob sedmih zjutraj v stari šoli.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Cene in žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	400.— do —	300.— do —	—
	rž	1 q	320.— do —	275.— do —	—
	ječmen	1 q	275.— do —	275.— do —	—
	oves	1 q	300.— do —	325.— do —	—
	proso	1 q	300.— do —	300.— do —	—
	koruza (nova, sušena)	1 q	350.— do —	350.— do 375.—	—
	ajda	1 q	300.— do —	300.— do —	—
	fižol, ribničan	1 q	450.— do —	400.— do 600.—	—
	fižol, prepelčar	1 q	540.— do —	— do —	—
	krompir	1 q	250.— do 300.—	175.— do 225.—	—
Seno in žitni in drugi pridelki	sladko seno	1 p	100.— do —	60.— do 140.—	—
	kislo seno	1 p	50.— do —	— do —	—
	slama	1 p	60.— do —	50.— do 55.—	—
Goveja živina	Voli I. žive teže	1 kg	9.— do —	8.— do 8.50	—
	II.	1 kg	8.— do —	7.50 do 8.—	—
	III.	1 kg	7.— do —	6.50 do 7.—	—
Goveja živina	Krave, klobošarice	1 kg	3.— do 4.50	4.25 do 4.50	—
	Prigon v Ljublj. 207, v Marib. 550 glav.)				—
	Teleta žive teže	1 kg	10.— do 12.—	— do —	—
Prasici	(Prigon v Ljublj. 18 v Marib. 16 glav.)				—
	6-8 tednov stari komad		200.— do 300.—	180.— do 225.—	—
	3-4 mesece stari		— do —	350.— do 440.—	—
Prasici	5-7 mesecev stari		— do —	480.— do 500.—	—
	debel žive teže	1 kg	— do —	10.— do 12.50	—
	debel mrtve	1 kg	— do —	16.— do 18.—	—
Prasici	(Prigon v Ljublj. 101, v Marib. 132 glav.)				—
	piščanec komad		10.— do 30.—	15.— do 30.—	—
	kokoš komad		30.— do 35.—	35.— do 45.—	—
Perutnina	mleko 1 lit.		2.50 do 3.—	2.— do 3.—	—
	ametana 1 q		— do —	10.— do 14.—	—
	čajno maslo 1 kg		50.— do 55.—	50.— do 60.—	—
Mleko, maslo, jajca	surovo maslo 1 q		36.— do 40.—	36.— do 40.—	—
	bohinski sir 1 q		28.— do 32.—	— do —	—
	sirotek 1 q		10.— do —	8.— do 10.—	—
Kuri-vo	jajca komad		1.— do 1.25	1.— do 1.25	—
	trda drva 1 m ³		160.— do —	140.— do 150.—	—
	mehka drva 1 m ³		120.— do —	105.— do 120.—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom-črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—.

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—.

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62.5 kg, Din 640.—.

UPG — isto, Din 650.—.

UPR — isto, Din 650.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—.

MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—.

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—.

St. 19 — 65 kg, železne, njivske, tridelne, Din 695.—.

F1 — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—.

Planeti:

St. 8 — kot okopalnik ospalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.—.

St. 18 — ročni, Din 170.—.

Slamoreznice:

St. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku, Din 3260.—.

St. 72 — ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku, Din 2250.—.

VEK — s klinjami na bobnu, Din 1240.—.

JE — s klinjami na bobnu, Din 1385.—.

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrteini plošči, Din 615.—.

DF z noži na bobnu, Din 815.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdelana na dan 40—50 hl, Din 1175.—.

RRN — za ročni pogon, izdelana na dan 40—50 hl, Din 1255.—.

Stroji za napravo zdroba:

St. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—.

St. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—.

Mlatilnice:

ročne, za vitel, motorne, parne, po velikosti. Na željo pošljemo ponudbe.

Zitočistilniki:

St. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 2650.—.

St. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 3700.—.

Vitiji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—.

Z — za 1 konja, Din 4950.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—.

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1640.—.

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—.

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—.

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1225.—.

Grozni mlini:

St. 1. z zamaškom in mešalom po Din 1300.—.

St. 2. z zamaškom in mešalom po Din 1400.—.

Trijerji:

Razr. I, znamka 1c po Din 1700.—.

Razr. I, znamka 1a po Din 2000.—.

Razr. II, znamka 1a po Din 2250.—.

Razr. II, znamka 1 po Din 2750.—.

Razr. II, znamka 2 po Din 3250.—.

Razr. V, znamka 2 po Din 4500.—.

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.
 Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.
 Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.
 Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.
 Sackov osipalnik M po Din 700.—.
 Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—.
 Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 rogli po Din 320.
 Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.
 Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.
 Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.
Brane:
 Sackova 3 delna njivska brana la po Din 1600.—.
 Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.
 Travniska brana A3 po Din 680.—.

Travnški skazifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.
 Skarifikator Ara 16 za globoke brazde, kompleten po Din 1280 za komad.
 Travnške brane z zvezdnatimi členki AIII po Din 900.—, BIII po Din 1050.—, BIV po Din 1220.—.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/1a po Din 2250.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/1 po Din 2750.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2a po Din 3600.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2b po Din 3200.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. III/3 po Din 4100.
 Trijerji (originalni Heidovi) razr. V/2 po Din 4700.
 Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za II/1 po Din 1950.
 Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Prepojenje krav.

Bissulin ni dražljiv, izvrženja pri zdravljenju bregih živali nisem opazil. Stadtterzt W. H. Prager Arch. f. Tiermed. 1926 H.B.
 „Bissulin“ se izdaja le na žizinozdravniško odredbo.
 Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik:
 „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb. Jurjevska ulica 8.
 H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Telefon šte. 6.

Poštni ček 20.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

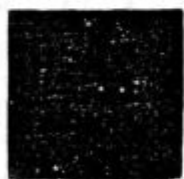
Stanje vloženega denarja nad 800 milijonov dinarjev.

(Gрадска штедionica)
LJUBLJANA
 PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 1200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnjaki uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

KNJIGOTISK LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIČNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RACUNE, PLAKATE, TABELJE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE ITD.
KONKURENČNE, CENE!

J. BLASNIKA NASL.
LJUBLJANA, BREG 10-12.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.
 Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
 Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Največja nemška strojna tovarna (delniška družba) išče zmogljive zanesljive

generalne zastopnike

za mlekarke separatorje in molzne stroje.

Ponudbe poslati pod: Milchmaschinen Nro. 3206 na: M. Dukes
 Nachf. A. G. - Wien I./1.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUSIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tovarnica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „**NITROFOSKAL-RUŠE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvaškem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pismu).

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3.60, 2 srebrni kroni Din 7.20, 5 srebrnih kron Din 18. Prevzemamo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za tačenje dragih kovin, Ljubljana VII., (Sp. Šiška), Šv. Jerneja c. 8. 80

Mlekarški ročni voziček

skoraj nov, ima na prodaj Jakob Vidmar, posestnik in gostilničar, Izanska cesta 42 (pri Mokarju), pošta Ljubljana. 186

Absolvent kmetijske šole

samec, verziran v sadjarstvu in kmetijstvu, ki bi tudi sam delal na posestvu, priden in pošten, se išče za srednje posestvo na Dolenjskem. Ponudbe je poslati na: Upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani pod št. 187. 187

Gepelj

dobro ohranjen, je vsled nakupa elektromotorja po nizki ceni na prodaj pri Peter Košir, Zeje št. 2, pošta Naklo pri Kranju. 188

Vabilo

na občini zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice na Vačah, r. z. z. o. z., ki bo dne 26. avgusta 1928 ob 13. uri v združni pisarni z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev bilance za leto 1927; 4. volitev načelstva in nadzorstva; 5. slučajnosti. Načelstvo. 189

Čistilnik (trijer)

srednje velikosti, dobro ohranjen se proda za Din 1500. Fran Pogačnik, trgovina z žitom, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 192

Ekonom!

Absolvent vinarske šole, srednje starosti, z dolgoletnimi dobrimi spričevali v vseh panogah gospodarstva, išče stalno službo. Naslov na upravo „Kmetovalca“ pod št. 193. 193

Poljedelski pristav

izkušen v živinoreji, večš nemščine, se išče za veleposestvo. Pismene ponudbe na Dr. Scherbaum, Maribor, Grajski trg 7. 194

Česna za seme.

večjo množino, debelega, zgodnjega, zgojenega z odbiranjem, proda Vinko Zupan, Sp. Gorje, pošta Gorje pri Bledu. 196

Več plemenskih merjaščkov

po 4 mesece stare, gorenjske črnolisaste pasme ima na prodaj Valentin Rahne, Zalog št. 7, pošta Dev. Mar. v Polju. 195

Kupujem

vsako množino lipovega cvetja, kamilice, arnika cvetja, kakor druga dobro posušena zdravilna zelišča. Cene in množino naj se javi pod „Florjančič“, poštni predal 231. Ljubljana. 176

Mladega psa ali psico

semške ovčarske pasme želi kupiti Josip Rozman, posestnik, Nemški Rovt 3, pošta: Bohinjska Bistrica. 180

Ekonom

oženjen, 28 let star, vojaščine prost, verziran v vseh kmetijskih strokah išče službo na kakem večjem posestvu, event. sprejme tudi službo lesnega manipulant ali skladiščnika. Ponudbe na: Upravo „Kmetovalca“ pod št. 191. 191

Inserirajte v „KMETOVALCU“!

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni str. Adler in šivalni za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastoj in franko.

Kot prva pomoč pri obolenju prašičev ter v zabranjenju rdečice se je izkazal v nešteti slučajih kot edino uspešno zdravilo

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev.

To vedno učinkovito sredstvo očisti prebavila in odvrta iz njih kužne bacile. Pospešuje tek in rejo zdravim živalim ter pri obolenih pravočasno uporabljen zabrani rdečico. Previden rejec imej ta prašek vedno doma! — 1 zavoje 12— Din, 10 zavojev 100— Din, preprodajalci poseben popust. Če se pošlje denar naprej, poštnine prosto, sicer po povzetju.

Izdeljuje in razpošilja z natančnim navodilom samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar
Vrhnika št. 96.

V zalogi so vsa druga zdravila.

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjašk trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismu). 249

Viničarja

z več delavnimi močmi išče A. Ussar, Zavrč pri Ptaju. 190

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je natančni natančen naslov in pristopno leto.) 140

„ROVINA“

D. D.
MARIBOR
izdeluje

PEKONOMSPORA
BRIZGALKE

vseh priznanih sistemov. 12

DUNAJSKI VELESEJEM

od 2. do 9. septembra 1928 na Dunaju (Wien).

Razstava poljedelskih strojev kakor tudi vseh kmetijskih potrebščin — Kmetijska in gozdarska razstava — Razstava malih živali in mlekarstva — III. avstr. razstava ječmena — Vrtnarska razstava — Vinska razstava s vinsko poskušnjo. — Znatni popust na tuzemskih in inozemskih železnicah, na Donavi in pri zračnem prometu. Brez vizuma se lahko prekorači mejo v Avstrijo če imate sejmsko vstopnico in potni list. Vsa pojasnila in sejmske vstopnice se dobijo za Din 40—

pri „Wiener Messe“, Wien VII.

in pri avstrijskih konzulatih, kakor tudi pri zastopstvih „WIENER MESSE“ v vseh večjih krajih.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Imserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{2}$ stran	Din 2400.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 400.—
$\frac{1}{4}$ strani	Din 1200.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 300.—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 800.—	$\frac{1}{32}$ strani	Din 200.—
$\frac{1}{16}$ strani	Din 600.—	$\frac{1}{64}$ strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoj!
strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slove-
nijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva
glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil,
semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju po-
trebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi, Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Šmartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno »ceneje«.

Kmetijska družba je lotos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska . . . 98% Č 90% K 26.— Din
lucerna, pristna francoska . . . 96% „ 90% „ 42.— „

Zmesl travnega in deteljnega semena. Iz zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I, za barski svet kg Din 28.—; II, za peščeno zemljo kg Din 28.—; III, za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV, za težko zemljo kg Din 26.—.

Inkarnatna (rdeča) detelja po Din 13.— za kg.

Grahora po Din 4.50 za kg.

Kose, dolžina 65 cm, 70 cm, 75 cm. Vsak ud ima pravico zahtevati te kose po Din 18.— za komad franko Ljubljana, dokler traja zaloga.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kaljeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonsem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg s vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonsem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.
Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.
Tomasova žilindra, v Ljubljani in Mariboru stane vreča 18—19% 120 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonem odjemu 112 Din franko vsaka postaja — pri pol ali desetonskem vagonem odjemu 115 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.
Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličke po Din 3.70 za 1 kg v vrečah po 50 kg.
Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—
Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v št. 5. lanskega „Kmetovalca“) zvinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.
Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.
Fenolitaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po Din 1.— za zvez.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.
Gumijeve vezli, prvovrstne po Din 140 kg.
Gumijeve plošče po Din 10 za komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 20, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—
Modra galica 98/99%, zajamčena po 7.80 Din kg, pri odvzemu najmanj 100 kg, na drobno po Din 8.— za kg.

Natrij bisulfid v tabletah po 180 Din za 1 kg.
Petrolijeol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 20.—

Rafija la Madagaskar Mayunga po Din 26.— za 1 kg.
Salolidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v sodih po 100 kg po Din 5.40 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oldiju, v zavrtkih po pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Škropilnice Flora, dvolitrske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500, za komad.

Uranja-zelenilo v zavrtkih po 1 kg, cena po Din 60, v zavrtkih po ½ kg po Din 33.—

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, brizgalna

cev s pipo in cedilom po Din 65 za komad, Flickov razpršilnik za trte po Din 60 za komad, za drevje in hmelj po Din 130 za komad.

Grozdni mlin (domače tvrdke) po Din 850.—
Grozdni mlin (inozemske tvrdke) 65 kg teže po Din 1580
Grozdni reblijač Ideal 8 prenosljiv, po Din 2550.—
Grozdni reblijač (inozemske tvrdke) po Din 5450.
Sadni mlin (domače tvrdke) po Din 1450.
Sadni mlin (inozemske tvrdke) po Din 4250.
Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—
Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.
Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.
Žveplalnik Torpille Vermorel, nahrbtnni po Din 450, Kevina, nahrbtnni po Din 420, za komad.
Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.
Žveplalniki ročni po Din 65 komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:
Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 148, peresa k škarjam po Din 1.—
Žage za drevesa od Kunde, Din 52.—, Din 60.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.
Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.
Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—
Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.
Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit po Din 1700, A za 200 lit po Din 2500.
„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.
Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatlicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—
Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 20.
Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70.
Kosilnica Herkules enovprezna po Din 5200, dvovprezna po Din 5300.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—
Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—
Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—
Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—
Lopate za štihanje po Din 20.—
Lopate za nakladanje po Din 24.—
Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—
Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—
Vile s 4 roglji, garantirane po Din 20 komad.
Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.
Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu št. 15), po Din 80.— za garnituro.
Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—
Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:
Sackov plug R16 po Din 1900.—
Sackov plug R14MN po Din 1600.—
Sackov plug D8MN po Din 1000.—
Sackov plug D7MN po Din 920.—
Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—